

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

یک صبح یا عصر در راه الله سبحانه وتعالی

(ترجمه)

امام بخاری رحمه الله در صحیح خود از انس رضی الله عنه روایت کرده که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند:

«لَعْدُوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ رَوْحَةٌ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا» (رواه بخاری)

ترجمه: یک صبح تا ظهر یا یک ظهر تا غروب در راه الله، بهتر است از دنیا و ما فیها.

امام ابن حجر در شرح این حدیث گفته است: "غدوة" به فتح غین یک بار خارج شدن، "من الغدو" بیرون شدن در هر زمانی از سپیده دم تا نیمه روز، "روحة" خارج شدن در هر زمانی که باشد، از هنگام زوال آفتاب تا غروب. "في سبيل الله" یعنی جهاد.

اما پیرامون "خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا"، ابن دقیق العید این را چنین شرح نموده است:

در این موضوع دو احتمال وجود دارد: احتمال اول این که (ممکن است سخن رسول الله صلی الله علیه وسلم) از باب تنزیل غیب به منزله محسوس برای واقعیت بخشیدن به آن در نفس کاینات باشد؛ زیرا دنیا بخاطر این که در نفس محسوس است، بزرگ به نظر می رسد. از این رو در خصوص آن مقایسه صورت گرفته و گرنه مشخص است که تمام آنچه در دنیا وجود دارد، با ذره ای از آنچه در بهشت است، برابری نمی کند. احتمال دوم این که این مقدار ثواب بهتر از تمام ثوابی است که در دنیا به دست می آید؛ یعنی اگر کسی تمام دنیا را به دست آورد، سپس آن را در اطاعت الله سبحانه وتعالی انفاق نماید، چنین ثوابی کسب نمی کند.

عرض کردم: حدیثی که "ابن مبارک" در کتاب جهاد به صورت مرسل از حسن بصری روایت نموده است، احتمال دوم را تأیید می کند. چنانچه گفته است: رسول الله صلی الله علیه وسلم لشکری را اعزام کرد که عبدالله بن رواحه در آن حضور داشت؛ ولی عبدالله بن رواحه بخاطر این که نماز را با پیامبر صلی الله علیه وسلم بخواند، در رفتن با لشکر تأخیر کرد؛ پیامبر صلی الله علیه وسلم به او فرمود: سوگند به کسی که جان من در دست اوست، اگر آنچه را در زمین است، انفاق کنی، فضیلت صبح گاه شان را در نخواهی یافت. نتیجه می گیریم که منظور از آن تسهیل کار دنیا و بزرگ ساختن امر جهاد است. هرکس از بهشت به اندازه یک تازیانه (سکونت گاه کوچکی) به دست آورد، گویا چیزی به دست آورده که از تمام آنچه در دنیا وجود دارد، بزرگ تر است؛ پس کسی که درجات بلند بهشت را کسب کند، چگونه خواهد بود! کنایه از این است که تأخیر در جهاد به دلیل گرایش پیدا کردن به یکی از اسباب دنیا می باشد، پس رسول الله صلی الله علیه وسلم به شخص تأخیر کننده هشدار داد که این مقدار اندک بهشت از تمام آنچه در دنیا وجود دارد، بهتر است. (پایان کلام امام ابن دقیق العید)

حقیقت این است که مسلمانان نزدیک به صد سال است با حاکمانی مبتلا شدند که فریضه جهاد را ترک کرده اند؛ دیگر نه صبحی در راه الله است و نه شامی و فقط افراد اندکی در گوشه و کنار زمین این ثواب بزرگ را کسب می کنند. بنابراین، بخاطر این که جهاد و گذراندن یک صبح و شام، چنین فضیلت و جایگاهی دارد، بر مسلمانان زبینه است که حاکمان خود را تغییر دهند و بر

خود تغییر بیاورند؛ آنگاه برای خود یک حاکم تعیین کنند؛ حاکمی که بر اساس کتاب الله و سنت رسول الله بر آنان حکم نماید و قوانین اسلام را، که جهاد در راه الله در رأس آن قرار دارد، در میان آنان پیاده کند.

به همین منظور، ای مسلمانان! شما را فرا می خوانیم تا به کسانی بپیوندید که تلاش برای اقامه شریعت الله دارند، دولت اسلامی را تأسیس نموده و یک خلیفه را برای رهبری مسلمانان تعیین نمایند؛ خلیفه‌ای که از عقب‌اش جنگ می شود و هم‌چون یک سپر به او پناه برده می شود.

مترجم: خالد یوسفی